

AUGUST COMTE (1798-1857)

I. Zákon tří stádií

„Každá z našich panujících koncepcí, každé odvětví našeho vědění postupně prochází třemi odlišnými teoretickými stádií: teologickým, neboli imaginárním; metafyzickým, neboli abstraktním; a vědeckým, neboli pozitivním. ... V teologickém stadiu lidská mysl, hledající absolutní podstatu jsoucen, první a poslední příčiny všech účinků předpokládá, že všechny jevy vytváří bezprostřední konání nadpřirozených bytostí. ... V metafyzickém stadiu mysl předpokládá abstraktní síly, autentické entity, tj. personifikované abstrakce, schopné vytvořit všechny jevy. ... V posledním, pozitivním stadiu mysl upouští od marného hledání abstraktních pojmů, původu a určení univerza a příčin jevů, a místo toho se usilovně věnuje studiu jejich zákonů – tj. jejich stálých vztahů následnosti a podobnosti.“

Který způsob vnímání světa a vztahování se ke světu dominuje v tom kterém stádiu? Pokuste se vymyslet ústřední pojem, určující pro každý z těchto přístupů.

II. Úkol sociologie a vývoj společnosti

„K tomu, abych završil svůj dlouhý a obtížný výklad, mi nyní zbývá už jenom ukázat, že materiální vývoj jako celek musí sledovat směr nejenom analogický směru intelektuálního vývoje, který, jak jsme viděli, usměrňuje každý jiný, ale také směr mu naprosto přesně odpovídající.“ „Vědění umožňuje předvídat a předvídat umožňuje jednat.“

Na čem závisí vývoj a stav společnosti? Co je úkolem sociologie?